
De danske engagementer i Irak

Policy brief fra webinar d. 21. april 2022

Introduktion

Center for Stabiliseringsindsatser ved Forsvarsakademiet afholdte d. 21 april et webinar med fokus på de danske stabiliseringsindsatser i Irak og særligt NATO Mission Iraq (NMI), som Danmark har ledelsesansvaret for frem til maj 2022. Udgangspunktet for webinaret var at facilitere et forum, hvor forskellige danske aktører kunne fortælle om deres arbejdsopgaver samt deres individuelle perspektiv på de udfordringer, som de møder i arbejdet med at reformere den irakiske sikkerhedssektor.

Webinaret med titlen ”*Fremtidens udfordringer for den irakiske sikkerhedssektor efter den danskledte NMI*” havde til formål at skabe grundlag for viden- og perspektivdeling blandt de danske aktører i Irak. Initiativet er en del af Forsvarsakademiets stabiliseringsprogram i Irak, som varetages af Center for Stabiliseringsindsatser ved Institut for Strategi og Krigsstudier og finansieres af den danske Freds- og Stabiliseringsfonds program for Irak og Syrien. Denne indsats er centreret om kapacitetsopbygning og rådgivning af de

irakiske militære uddannelsesinstitutioner samt indsamle viden til Forsvaret fra den skarpe ende, hvilket skal anvendes fremadrettet i uddannelser inden for sikkerhedssektorreformer såvel som i andre områder inden for stabilisering.

Webinaret blev indledt med en åbningstale fra Danmarks ambassadør i Irak, Stig Paolo Piras, som præsenterede sit perspektiv på Iraks udvikling og landets samfundsøkonomiske udfordringer. Herefter fulgte en række oplæg fra forskellige konsulenter, rådgivere og koordinatore, heriblandt kommandør Vilhelm Holsting fra NMI's PSE Division, chefkonsulent David Vestenskov fra Center for Stabiliseringsindsatser ved Forsvarsakademiet, senior stabiliseringsrådgiver Jan Pirouz Poulsen fra Udenrigsministeriet, oberst Nicolas T. Veicherts fra NMI's MAD SPCO Division og strategisk rådgiver Adam Ravnkilde fra European Union Advisory Mission. Webinaret blev afsluttet med et oplæg fra chefen for NMI, generalløjtnant Michael Lollesgaard, som gav et overblik over eksisterende projekter samt visionerne og udfordringerne for disse.

Oplæggene og de efterfølgende diskussioner adresserede udfordringerne med sikkerhedssektorreformer og kapacitetsopbygning af de irakiske sikkerhedsstyrker. I den forbindelse blev det understreget, at missionens resultater skal måles på en længere bane, hvor kompleksiteten i den irakiske sikkerhedssektor samt landets mange øvrige udfordringer tages med i betragtning. Endvidere blev det fremhævet at en forbedret intern koordination internt i NMI og blandt de øvrige internationale aktører er vigtig for effektiviteten i den fortsatte indsats.

For uddybende information om webinarret og indsatsen i Irak kan Rasmus Greffrath Damgaard Petersen kontaktes på ragr@fak.dk.

Anbefalinger fra webinarret

- Identificér og inkludér de forskellige irakiske sikkerhedsaktører med henblik på at forbedre missionens viden om lokale forhold
- Benyt eksisterende indsatsen i Irak til at indsamle empiri om den irakiske sikkerhedssektor og skab gode relationer til partnerinstitutioner
- Undgå Vestligt funderede 'plug and play'-tilgange
- Opnå politisk anerkendelse af, at indsatsen i Irak er langsigtede
- NATO-lande bør forbedre deres udvælgelse af rådgivere og koordinatore
- Øg koordineringen og monitoreringen af de internationale aktørers reformtiltag

Chef for Nato Mission Iraq (NMI), Generalløjtnant Michael Lollesgaard, giver en situationsrapport på den danskledede mission.

Hovedbudskaberne fra webinarret

Til webinarret blev flere interessante perspektiver og vigtige budskaber adresseret. Én af de helt store udfordringer er den samfundsøkonomiske udvikling i Irak, hvor en stigende arbejdsløshed og manglende adgang til ressourcer udfordrer landets sammenhængskraft og stabilitet. I denne kontekst er der behov for markante reformer, som kan skabe en mere ligeværdig omfordeling af landets ressourcer og give de forskellige magteliter mere medbestemmelse. Omfanget af disse reformer stiller store krav til rådgivernes viden om det formelle og særligt uformelle irakiske sikkerhedssystem, som er funderet på et traditionsbaseret netværk af forskellige magteliter. Her er det vigtigt at identificere og inkludere de forskellige sikkerhedsaktører med henblik på at forbedre missionens viden om de lokale magtstrukturer.

Det blev på denne baggrund anbefalet, at man bruger de eksisterende indsatser i Irak til at indsamle empiri om den irakiske sikkerhedssektor og skabe gode relationer til de irakiske partnerinstitutioner for at forbedre den fremadrettede rådgivning på området. Det indbefatter, at rådgiverne undgår en Vestlig

funderet 'plug and play'-tilgang til reformer, hvor man forsøger at overføre de nationale læringsplaner og doktriner til en irakisk kontekst. Løsningen er dermed at opnå langsigtede strategiske partnerskaber mellem sikkerhedsinstitutioner for at skabe de mest bæredygtige sikkerhedsreformer, som tilgodeser irakernes ønsker og behov.

Endvidere blev målsætningerne for de enkelte sikkerhedsreformer debatteret. I den forbindelse blev det understreget, at reformtiltag er ekstremt svære at måle effekten af, da de indgår i langsigtede engagementer over flere år. Det er derfor gavnligt for indsatserne, hvis man fra politisk side anerkender, at de i udgangspunktet er langsigtede, da dette vil skabe de mest hensigtsmæssige rammer for opnåelse af projekternes målsætninger. I denne kontekst er det også vigtigt, at reformtiltagene får mere anerkendelse og opmærksomhed fra de enkelte NATO-medlemslande.

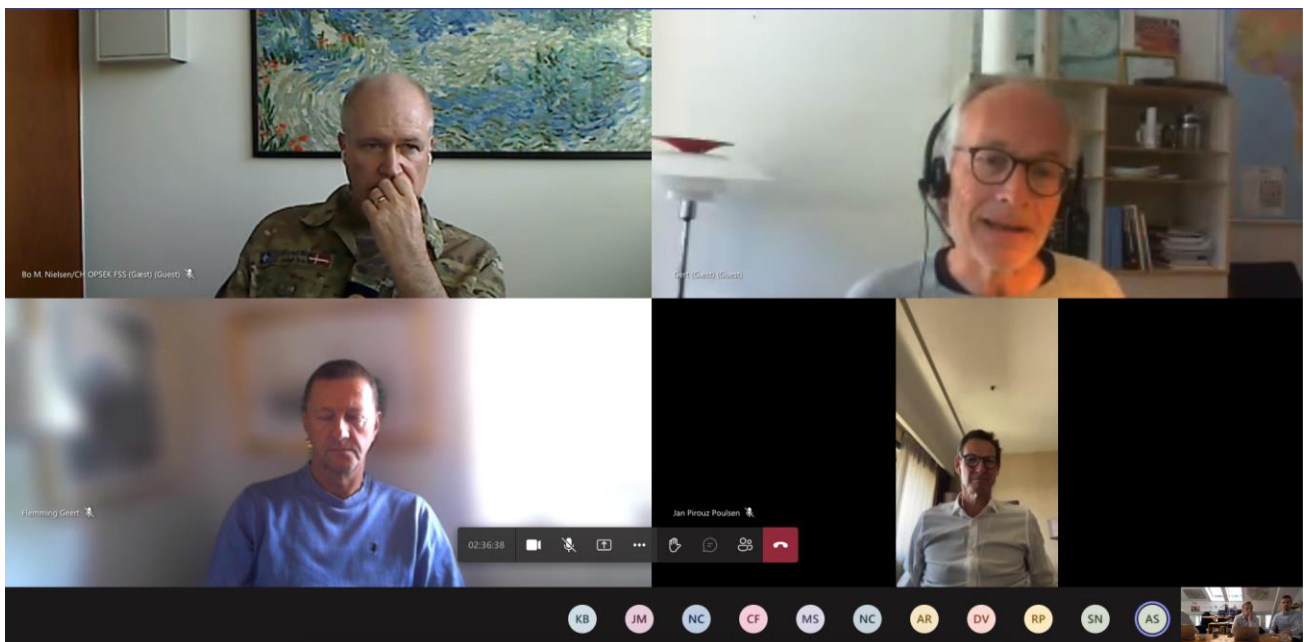
For det tredje blev udfordringen med NATOs omfangsrige bureaukrati belyst. Internt i NATO er der et konstant behov for rapporteringer om konkrete outputs, hvilket gør koordinerings- og implementerings processer langsomme og udfordrende. Ydermere er de

nationale interesser blandt rådgiverne også en hindring for koordineringen og implementeringen. Det blev anbefalet, at NATO-landene forbedrer deres udvælgelse af rådgivere og koordinatører med henblik på, at de udsendte primært er personer med erfaring fra militære miljøer. Dernæst er det udfordrende, at rådgiverne kun er udsendt i 6-12 måneder, da det tager lang tid at opbygge relationer og opnå tillid fra de irakiske aktører.

Endelig blev nødvendigheden af at øge koordineringen og monitoreringen af de internationale aktørers reformtiltag fremhævet,

idet der er behov for at skabe et større overblik over indsatsområderne. Det vil gøre det lettere at undgå dupliserede indsatser og dermed effektivisere finansieringen af de forskellige projekter. Her er sammenspillet imellem militære og civile koordinatører et vigtigt aspekt, da reformerne ikke kun implementeres gennem de militære institutioner men også blandt de øvrige ministerier og internationale organisationer. Særligt den private sektor i Irak kommer til at spille en afgørende rolle for, at soldater med tilknytning til militser nedlægger deres våben og i stedet vælger arbejdspladser i den private sektor - under forudsætning af, at de altså bliver skabt.

Deltagere til webinarret om de danske engagementer i Irak stiller opfølgende spørgsmål til de respektive oplæg.